

תוספת שבת

שים לב!

השקיעה וזמן
הדלקת נרות
שבת מתקדמים
מידי שבוע
בכמה דקות!

זמני הדלק"נ שבת פרשת שופטים
ירושלים: 6:21 מוקדם: 6:11
בני ברק: 6:36 מוקדם: 6:26
מודיעין עילית: 6:30 מוקדם: 6:29
חיפה: 6:29 מוקדם: 6:19
טבריה: 6:25 מוקדם: 6:15

מדברי רבותינו זצוק"ל ושיבדלחט"א במעלת תפילת מנחה בערש"ק וקדושת השבת

דברים נפלאים מהספר חסידים: למה נסמך פרק יושב בסתר בתהילים למזמור שיר ליום השבת? ולמה אומרים יקום פורקן ולמה אומרים רק בשבת ולא ביו"ט? ושהמזיקין בגיהנום הם הרשעים שמתו!

לאדם רפואה ברפואות בני אדם יותר כי אם בוראו ומחץ מכתו ירפא. (ע"כ לשון ספר חסידים תתש"ע)

ואכן ידוע שכאשר מקבלין תוספת שבת מוקדם מבטלין את כח המזיקין, מאחר והמזיקין נבראו בערב שבת בין השמשות ולכן בערב שבת בין השמשות שולטים המזיקין ומזיקין, ולכן השל"ה בסידורו מאד החמיר שיאמרו מזמור שיר לפני השקיעה, וכתב שהאומרו לאחר שקיעה גורם לסכנה רבה! (מובא בערוך השולחן רמ"ב ה').

וז"ל הספר חסידים: למה הרוחות מחבלין בערב שבת (פסחים קיב:) לפי שאין הרוחות בגיהנום, פי' רוחות של רשעים במיתתן הם מזיקין, כמו שכל התולדות של קין שמתו נעשו נשמותיהן מזיקין, וניתן להם רשות להזיק למחללי שבתות, או אם היו עצבין בשבת, או אם אינו מתעדן בשבת,

לכן תחלואי רוחות בשבת, ולכך סמך שיר של פגעים (תהילים צא - יושב בסתר) לשיר של יום השבת (פרק צ"ב) ולכך אומר בשבת יקום פורקן שנאמר בו ובריות גופא ולא ביו"ט, ונשמות שמזיקין אין

חידה ללומדי הדף היומי: מה הקשר בין מסכת ב"ב דף ל"ג למסכת שבת דף כ"ג?

עוד מסופר שם בגמרא: "רב חסדא הוה רגיל דהוה חליף ותני אפיתחא דבי נשא דרב שיזבי (על פתחו של אביו ויש אומרים חמיו של רב שיזבי, רש"י) חזה דהוה רגיל בשרגי טובא, אמר גברא רבה נפק מהכא. נפק מינייהו רב שיזבי (כתב רש"י "דחתנו כבנו").

וכתבו התוספות: מדוע במעשה הראשון יצאו מהם שני אנשים גדולים ובמעשה השני רק אחד, "פירוש (במעשה הראשון היו רגילים) הבעל והאשה, לכך אמר 'תרי גברי רברבי נפקי מהכא'. ולקמן (במעשה השני) דהוה רגילה האישה לבדה, לכך קאמר דנפיק חד גברא רבה בזכותה".

ובר"ן פירש: שבמעשה הראשון היו רגילין בשני נרות, נר שבת ונר חנוכה ועל כן אמר "תרי גברי רברבי נפקי מהתם". ובמעשה השני גירסת הגמרא "דהוה רגילי בשרגא" (נר אחד), כלומר של שבת לחוד ועל כן אמר גברא רבה נפיק מהכא (אחד בלבד). והמהרש"א שם באר באור נפלא: מדוע לגבי מזוזה וטלית המוזכר בסוגיה שם נאמר לשון 'זההיר' (זההיר במזוזה זוכה וכו'), מה שאין כן לגבי נר נאמר לשון רגיל (הרגיל בנר וכו') וביאר: "משום דבכל הנך (מזוזה וטלית וקידוש) האיש מוזהר עליהם ביותר, מה שאין כן בנר דעיקר המצוה באשה, (על כן) לא קאמר גבי איש רק 'הרגיל' דהיינו מרגיל את אשתו להיות רגילה בנר. ולגבי האשה הא תנן לקמן במתני' (למדנו לקמן במשנה) לשון 'זהירות' על שלושה דברים נשים וכו' על שאינן זהירות וכו' ובהדלקת הנר" עכ"ל.

ויש בדבריו מוסר גדול, ללמדנו שמצות נר שבת מוטלת גם על הבעל להרגיל את האישה להדליק בזמן כפי שצריך.

הגמ' בב"ב לג. מספרת על קרובו של רב אידי בר אבין שנפטר והניח ירושת דקל, וכשרב אידי רצה ליורשו הגיע אדם אחר וטען שהוא קרוב יותר והוא היורש, וכשהרמאי הודה לרב אידי שסתם שיקר ורב אידי היורש, תבע ממנו גם הפירות שאכל בינתיים בשדה, ורב חסדא אמר על רב אידי זהו שאומרים עליו אדם גדול הוא? הרי הוא קיבל את הירושה רק בגלל שהרמאי הודה לו וכו'...

ולמה נקט ר"ח על רב אידי דוקא הלשון הזה זהו שאומרים עליו אדם גדול הוא?, וביארו שבא לרמוז רב חסדא לעדות רב הונא על רב אידי במסכת שבת דף כ"ג, שרב אידי נקרא אדם גדול עוד לפני שנולד.. כי הוא הבן של אבין נגרא שהיה זהיר בנרות שבת, והרי הזהיר בנר הוי ליה בנים ת"ח, והוא העדות לזה, וזהו האדם גדול שאמרו שיצא מהזהיר בנר שבת ולכן נקט רב חסדא דוקא לשון זו,

ולתועלת הציבור נבאר הגמ' הזו בשבת בהרחבה.. "בענין הזהיר בנר הויין ליה בנין ת"ח" - גמרא וראשונים

בגמרא שבת (כג,ב) נאמר: "אמר רב הונא הרגיל בנר הויין ליה בנים תלמידי חכמים". ופרש"י שם "בנים תלמידי חכמים - דכתיב 'כי נר מצוה ותורה אור', ע"י נר מצוה דשבת וחנוכה בא אור דתורה", ובהמשך הגמרא מסופר: "רב הונא הוה רגיל דהוה חליף ותני אפיתחא דרבי אבין נגרא (היה עובר תמיד ליד פתחו של רבי אבין שהיה חרש עצים, רש"י), חזה דהוה רגיל בשרגי טובא (ראה שהיה רגיל בנרות, בשרגא דשבת, רש"י) אמר 'תרי גברי רברבי נפקי מהכא' (שני אנשים גדולים יצאו מכאן). נפקי מיניהו (יצאו מהם) רב אידי בר אבין ורב חייא בר אבין".

הגה"צ רבי אביגדור מילר זצ"ל: למה המתפלל מעריב כליל שבת נחשב לשותף בבריאת העולם וזוכה למחילת עוונות?

לאדם מניחין ידיהם על ראשו ואומרים לו "וסר עונך וחסאתך תכפר". ולכאורא, אמירת ויכולו היא מצוה גדולה, אבל מכאן ועד להיות שותף לבורא בבריאת העולם? איך אפשר להבין זאת? אמירת ויכולו - עוד חלקיק של אמונה ואתה כבר זוכה

הגמרא במסכת שבת [קט:ט] "אמר רב המנונא: כל המתפלל בערב שבת ואומר ויכולו - מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית", - כל המתפלל בערב שבת ואומר "ויכולו השמים והארץ וכל צבאם" שני מלאכי השרת המלווין לו

רבי אביגדור מילר זצ"ל פורט לנו על נימי הרגש, בדבריו הנפלאים, על דברי הגמרא הנ"ל, וז"ל: מה יקר הוא הרגע הזה שדומה ממש ליום כיפור, יש להצהרה על הבריאה חשיבות רבה כל כך עד שאף החזרה הפשוטה עליה מזכה במחילה. אין כאן כל תוספת ידע, רק חלקיק נוסף של מודעות נגרמת על ידי חזרה על הצהרה זו, אך חלקיק זה הוא כה יקר, עד שהוא מביא ברכה וכפרה, [ודאי שנדרשת חרטה, שכן אף יום כפור איננו יכול לכפר ללא תשובה ולכן על האדם להרהר במעשיו ולהתחרט לפני אמירת ויכלו] ההכרה בבריאה על ידי בורא היא יקרה עד כדי כך שגם לתוספת מזערית יש השפעה של יום כפור משום שהכרה זו היא יסוד היסודות והיא המרכיב החשוב ביותר בשכל הטוב. (ספר רננו צדיקים 238)

הרב מילר מוסיף, שזה התפקיד שלנו בשבת, והדרך לכך היא גם בשירי שבת: בפרק צ"ב בתהלים יש קצת דוגמא על איך שקדמונינו הסתכלו על השבת. ואם נתבונן, רואים שמלבד שמו של המזמור אין בו זכר ליום השבת. "מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה' ולזמר לשמך עליון!" "זה כל מה שנאמר כאן על יום השבת, אף פרק זה הוא התמצית של שבת, משום שהוא מדבר על הנושא של בריאת העולם. יש שירים המדברים על כבוד השבת, קדושתה, ושכרה. אלה הם ענינים חשובים, אבל להתרכז בהם בלבד הרי זה דומה לילד הנשלח לשליחות כלשהי, ואמו קושרת לו חוט סביב לאצבעו כדי להזכיר לו את שליחותו.

לקראת תחילת זמן אלול ימי הרחמים והסליחות הבעל"ט

מכתב חיזוק מגדולי ישראל זצוק"ל בענין הלימוד בזמנים מיוחדים ובזמני רפיון שישי שבת ומוצ"ש

בנפש החיים שער ד' פרק ט"ו אם ראית שיסורין משמשים עליך רוץ לחדרי תורה ומיד היסורים בורחים ממך, שנאמר לך עמי בא בחדריך.

ובאנו בזה להציע להתחזק ולהרבות בלימוד התורה ברציפות ובלא מפריעים, ובפרט בימים שיש בהם רפיון בלימוד התורה כגון ימי שישי ושבת אשר הרפיון בהם רב, ולקבוע בהם סדרים שיתחזקו בהם מאד בלימוד התורה. וראשי הישיבות יעוררו על זה. ובנוסף לזה עלינו להתחזק בתפילה ותחנונים לפני אדון כל לבטל מעלינו הגזירות. וע"י שנתחזק בעסק התורה ובתפילה נקוה כי יסיר מעלינו כל גזירות רעות וקשות ונזכה במהרה למלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים. וע"י שנתחזק בעסק התורה ובתפילה נקוה כי יסיר מעלינו כל גזירות רעות וקשות ונזכה במהרה למלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים. ואנו פונים לכל מי שמבקש לפגוע בלומדי תורה, אל תגעו במשיחי, כי בשעה זו שאיבי ישראל באים עלינו לכלותינו רח"ל, רק תורתנו הקדושה היא שתשמור עלינו, אל תפגעו ואל תמעטו בלומדיה כי יש בזה סכנה לנפש ולגוף חלילה.

ער"ח סיון תשע"ג לפ"ק כו"ח בצער א.ל. שטיינמן בעזה"י כל הדברים הנ"ל פשוטים וברורים וזו הדרך היחידה לבטל הגזירה חיים קניבסקי

כמה פעמים אמר מרן החזו"א שיש להזדרז ביותר ללמוד במוצאי שבת ובראש חודש, לסימן טוב. (דינים והנהגות). ובקהלת יו"ט על הספר הנ"ל אות ג' וז"ל: (על כי זהו חייו) וחייב אדם לחדש חידוש בתורה בכל שבת, כמ"ש בזוהר בחזרת נשמה יתירה למקומה שואל אותה הקב"ה מה חידוש אמרת בתורה (של"ה), ומח"ב בשם האר"י שאם מחדש בתורה מעטרין לאביו באותו עולם, ולכן נסמך כבוד או"א למצות שבת, ומי שאינו בר הכי לחדש ילמד דברים שלא למד עד הנה (שו"ת ס' ר"צ).

ואם מחדש בשבת הנהגה טובה אין לך חידוש גדול בתורה. וכן ידוע שמרן ראש ישיבת מיר הגרנ"צ פינקל זצוק"ל היה לומד בשישי שבת 17 שעות!! ודאג שיהיה לו איזה חידוש שהנשמה שבת לא תתבייש כשחוזרת לשמים במוצ"ש"ק.

מכתב רשכבה"ג רבינו הגדול מרן ראש הישיבה הגרא"ל שטיינמן זיע"א ומרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי זיע"א משנת תשע"ג:

וכאשר רואים אנו כי גבר עלינו הסתר פנים, ואין אנו יודעים בשל מי הסער הזה, ואין לנו נביא שיאמר מה עלינו לתקן כדי לבטל ממנו גזירה קשה זו, נחפשה דרכינו ונחקורה, ואולי לפי שרפו ידינו מן התורה ע"כ תובעים בזה הענין. ע"כ חוב גמור עלינו לעת כזאת לנצור מכל משמר על התורה ועמליה, ומובא

אל תפספסו את ההזדמנות להיות שותפים בהדפסת והפצת חוברת זו, היוצאת בימים הקרובים בס"ד,

ניתן להנציח לרפואה ולע"נ השבת לא נותרת חייבת!!! ובפרט לקראת סיום שנת תשפ"ד שר"ה חל בשבת והבאנו דברי הערוך לנר שזה עוד יכול להיות השנה שהמשיח יבוא, מאחר ושני הבתי מקדשות גם נבנו כשר"ה חל בשבת.. לפרטים 0527614765